

STRATEGIJA POTICANJA ČITANJA U OSNOVNOJ ŠKOLI LUČKO

Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Ministarstva kulture i medija donijela odluku da se 2021. godina proglasi **Godinom čitanja**. Jedna je to od mjera Akcijskog plana **Nacionalne strategije poticanja čitanja (2017. - 2022.)** koja pridonosi razvoju kulture čitanja.¹

Svaki učitelj može neprijeporno posvjedočiti da je čitanje veliki suvremeni metodički problem. Učenici slabo čitaju, ali nisu ni motivirani za čitanje koje se od antičkih vremena, grčkog filozofa i retoričara Aristotela te rimskog učitelja govorničtva Kvintilijana, određuje kao glavni preduvjet uspješnoga učeničkog stjecanja znanja i razvijanja sposobnosti. Teškoće u čitanju očituju se ponajviše u nerazumijevanju teksta. Učitelji i znanstveni istraživači dotičnoga problema lako se usuglašuju oko uzroka takvoga stanja. Učenici ne vole čitati jer su naviknuti na lakšu komunikaciju sa suvremenim medijima: televizijom, filmom i internetskim sadržajima. Svjesni smo da je krajnje vrijeme za funkcionalnije motiviranje učenika koje bi trebalo osigurati značajna poboljšanja njihova čitanja, što se može smatrati nezaobilaznom zadaćom svakog učitelja.

Uključivanje različitih vrsta čitanja trebalo bi pripomoći u ostvarivanju odgojnih, obrazovnih i funkcionalnih zadaća tijekom nastavnog procesa. Unatoč bogatoj hrvatskoj i stranoj metodičkoj literaturi, potrebno je samostalno pronalaziti rješenja za aktualne velike probleme učeničke nezainteresiranosti za čitanje. Moderniji oblici poticanja učenika na sustavno čitanje omogućit će im bolje doživljavanje i razumijevanje teksta, što bi trebalo naposljetku pridonijeti boljem poznavanju hrvatskoga jezika, uspješnijem jezičnom izražavanju te svrhovitijem uključivanju medijske kulture u učeničku svakodnevicu.

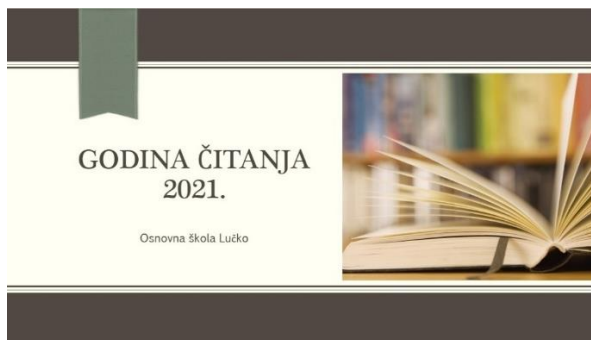
Čitanje je izniman metodički izazov u "internetskom dobu". Budući da smo svjedoci izrazito brzih promjena u tehnologiji, potrebno je istaknuti da su prošla vremena u kojima su bila funkcionalna metodička rješenja u višegodišnjim razdobljima. Gdje god nema znanstvenih istraživanja čitanja u kontinuitetu, bit će potrebna sustavna učiteljska nastojanja rješavanja najaktualnijih problema čitanja. Uspješno čitanje je iznimno važno za cjeloviti odgoj i obrazovanje učenika.

¹ Ulomak je pisan tipom slova OmoType. OmoType je pismo oblikovano i prilagođeno za osobe s disleksijom i ostalim teškoćama čitanja. (Dostupno na: <https://omotype.com/>)

U našoj školi razvijena je svijest o potrebi usvajanja školske strategije za poticanje kvalitetnog čitanja. Odlučili smo pokrenuti projekt – **Godina čitanja 2021. u našoj školi** – kako bismo ostvarili tri strateška cilja *Nacionalne strategije poticanja čitanja (2017. – 2022.)*:²

1. uspostavljanje učinkovitoga društvenog okvira za podršku čitanju
2. razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje
3. povećanje dostupnosti knjiga i drugih čitalačkih materijala.

Glavni je cilj našega projekta **Godina čitanja 2021. u našoj školi** suradnjom učenika, učitelja, profesora, stručnih suradnica, roditelja i školske knjižnice promicati čitanje u našoj školi, poticati zanimanje učenika na istraživački, kritički i kreativni rad putem čitalačkih praksa, modernim metodama i uz multimedijски pristup. Zalažemo se za kulturu čitanja koju bi trebalo njegovati od prvoga razreda osnovne škole. Dobro organizirane i funkcionalne aktivnosti mogu i trebaju pridonijeti podizanju kulture čitanja na viši stupanj – motivacijom učenika za čitanje i stvaranjem navike čitanja. Pružit ćemo mogućnost poticanja čitanja u svim školskim predmetima, ne samo u predmetu Hrvatski jezik, a time i provoditi usavršavanje učitelja i profesora da bi stekli znanja i vještine potrebne za poticanje čitanja.

CILJEVI I MJERE:³

1. Uspostaviti učinkovit okvir za podršku čitanju

1.1. osigurati uvjete za provedbu i praćenje Strategije za poticanje čitanja u Osnovnoj školi Lučko i evaluaciju njezinih učinaka

- osnovati radnu skupinu na razini škole koja prati provedbu Strategije (koordinacija aktivnosti, praćenje provedbe i evaluacija učinaka, fotodokumentacija i videodokumentacija)

1.2. uspostaviti sustav za distribuciju informacija

- postaviti na internetskoj stranici škole posebnu podstranicu za informacije o aktivnostima i događanjima poticanja čitanja, različitim čitalačkim praksama, istraživanjima čitanja, primjerima dobre prakse i provedbi Strategije

1.3. provesti projekt poticanja čitanja „Godina čitanja 2021. u našoj školi“

- izraditi organizacijski okvir koji će povezati postojeće i osmisliti nove aktivnosti u jedinstvenu školsku kampanju

2. Razvijati čitalačku pismenost i poticati učenike na aktivno i kritičko čitanje

2.1. osmisliti i provoditi programe poticanja čitanja u školskoj dobi

- sustavno uvoditi programe i aktivnosti koji pridonose razumijevanju sadržaja pročitanoг teksta, proširuju vokabular, razvijaju jezične kompetencije

² Dostupno na:

<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje//Nacionalna%20strategija%20poticanja%20C4%8Ditanja%20od%202017.%20do%202022.%20godine.pdf>

³ Prilagođeno prema *Nacionalnoj strategiji poticanja čitanja (2017. – 2022.)*.

- informirati i educirati roditelje/skrbnike o važnosti čitanja (jezično-govorne vještine, razvoj interesa za čitanje)
- potaknuti učitelje, profesore i stručne suradnike da u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s djecom koriste sadržaje i metode koje potiču kvalitetno čitanje te da ciljevima i ishodima (u nastavnim predmetima gdje je prikladno) izravno promiču i osnažuju razvoj potrebe za čitanjem, kritičkim čitanjem i čitanjem iz užitka

2.2. poticati suradnju sudionika uključenih u čitalačke programe

- inicirati i pokretati programe suradnje između kulturnih, znanstvenih i odgojno-obrazovnih institucija i organizacija te organizacija civilnog društva (udruge i zaklade) i promicati razmjenu dobrih praksi

3. Povećati dostupnost knjiga i drugih čitalačkih materijala

3.1. osigurati veću dostupnost knjige

- sustavno opreмати školsku knjižnicu knjigama koje će učenici čitati iz užitka
- popunjavati školsku knjižnicu naslovima knjiga tiskanih za djecu s disleksijom.

PLANIRANE AKTIVNOSTI:

- Tjedne, mjesečne i polugodišnje aktivnosti kao što su: Maraton čitanja, Veliki čitaju malima, Tajanstveni čitač, Piknik s knjigom, Čitalačko kazalište, Milijun minuta zajedno, Pusti sve i čitaj!, Čitateljska putovnica, Milijunaš, Čitateljski lov na blago, Najčitatelj, razne radionice, natjecanja, kvizovi, izazovi itd.
- Aktivnosti i programi prigodom obilježavanja dana poput: Svjetskog dana čitanja naglas, Međunarodnog dana materinskoga jezika, Dana hrvatske glagoljice i glagoljaštva, Dana hrvatskoga jezika, Svjetskog dana poezije, Dana hrvatske knjige, Tjedna dobre dječje knjige, Mjeseca hrvatske knjige, Noći knjige, Međunarodnog dana pismenosti, Europskog dana jezika, Međunarodnog dana disleksije, Međunarodnog dana svjesnosti o razvojnom jezičnom poremećaju, Međunarodnog dana bijelog štapa (...).

Zagreb, siječanj 2021.

mr. sc. Pavo Šimović, ravnatelj
dr. sc. Mila Pandžić, prof.